

دانشگاه پیام نور تهران
دانشکده علوم انسانی

گروه حقوق

عنوان پایان نامه :
پیشگیری از جرایم جنسی

استاد راهنما :
خانم دکتر فاطمه سوهانیان

استاد مشاور :
جناب آقای دکتر نریمان فاخری

دانشجو :
یلدا محققیان گورتانی

پایان نامه برای دریافت کارشناسی ارشد
در رشته حقوق جزا و جرم شناسی

اسفند ۱۳۸۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مجمع علوم انسانی

دانشگاه پیام نور
دانشگاه پیام نور آسان تهران

شماره: .....
تاریخ: .....
بیوست: .....

تصویب نامه

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم شناسی

تحت عنوان:

"پیشگیری از جرایم جنسی"

نام و نام خانوادگی: خانم یلدا محققیان گورتانی به شماره دانشجویی: ۸۶۷۱۰۴۹۰۵۴

زمان: چهارشنبه ۸۹/۱۲/۱۸ ساعت: ۱۰/۰۰-۰۸/۳۰

درجه ارزشیابی: عالی

نمره: ۱۹/-

هیات داوران:

امضاء	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی	داوران
	استاد	دکتر فاطمه سوهانیان	۱- استاد راهنما:
	استاد	دکتر نوریمن فاخری	۲- استاد مشاور:
	استاد	دکتر عباس نظیفی	۳- استاد داور:
			۴- نماینده تحصیلات تکمیلی:

تهران، خیابان استاد تجات
الهی، نرسیده به خیابان
کریم خان زند، چهارراه
سیند، پلاک ۲۳۳
تلفن: ۸۸۸۰۱۰۹۰
دورنگار: ۸۸۸۹۰۵۳۶
www.tpnu.ac.ir
ensani@tpnu.ac.ir

سپاس :

با سپاس فراوان از زحمات استادان بزرگوار، خانم
دکتر فاطمه سوهانیان و آقای دکتر نریمان فاخری
و همچنین با تشکر از زحمات بی دریغ استاد داور
آقای دکتر عباس نظیفی انشاالله عمری باقی باشد
برای جبران زحمات این بزرگواران .

تقدیم :

این پایان نامه را تقدیم می کنم به پدر و مادر عزیز و
دلسوزم که تمام زندگیم را مدیون ایشان بوده و
خواهم بود .

امیدوارم با این پایان نامه ذره ی کوچکی از زحمات
ایشان را جبران بنمایم .

در دنیای پیچیده کنونی، جرائم جنسی پدیده‌ی مذمومی است و نحوه‌ی برخورد با آن به مسئله‌ی بغرنج تبدیل شده است. در اینجا به جرایمی می‌پردازیم که مستوجب حد (زنا، لواط، مساحقه و قوادی) است و همچنین جرایم جنسی که مستوجب تعزیر است و با به‌کارگیری کلیه‌ی تدابیر اعم از کیفری و غیر کیفری در مقابله با پدیده‌ی جرایم جنسی و تدوین یک سیاست کلی و اساسی و همه‌جانبه برای پیشگیری از جرایم جنسی می‌باشد و به جای اجرای مجازات‌های سخت و خشن و توجه کامل به سرکوبی (به عنوان مؤثرترین عامل بازدارنده) و اصلاح‌کننده به فکر پیشگیری غیرکیفری از این گونه جرایم باشیم و امر پیشگیری از جرایم جنسی در اولویت کار دست اندرکاران قرار گیرد و کیفردهی در مرحله‌ی ثانوی قرار بگیرد در حقوق دینی اسلام پیشگیری از جرایم جنسی در جایگاه اول و برقراری نظم و امنیت اجتماعی قرار می‌گیرد. توجه و تعمق در تعالیم تربیتی، فلسفه‌ی مجازات‌ها و تدابیر جایگزین، در امور جزایی نظام حقوق اسلام این مهم را به خوبی نشان می‌دهد. به روشنی نمایان گر این معناست که کیفردهی مجرم موضوعیت نداشته، بلکه تنها به عنوان یکی از راه‌های پیشگیری از تکرار جرایم جنسی در کنار سایر تدابیر گسترده در جهت پیشگیری از جرایم جنسی است.

واژگان کلیدی :

جرم، جرایم جنسی، پیشگیری

.....	مقدمه
..... ۱	۱.....
.....	الف) بیان
..... ۱	مسأله
.....	ب) سؤالات
..... ۲	تحقیق
.....	ج) فرضیات
..... ۲	تحقیق
.....	د) اهداف تحقیق و کاربرد
..... ۲	آن
.....	ه) مشکلات
..... ۳	تحقیق
.....	و) سابقه
..... ۳	تحقیق
.....	ل) روش
..... ۳	تحقیق
.....	ی) چارچوب طرح پایان
..... ۳	نامه
.....	پیش
..... ۴	گفتار
.....	کلیات
.....	۵.....

فصل اول: راهکارهای پیشگیری کیفری از جرایم

جنسی..... ۲۳

۱-۱) مجازات در پیشگیری از جرایم

جنسی..... ۲۸

۱-۱-۱) انواع مجازات زنا در

اسلام..... ۳۰

۱-۱-۱-۱) حد زنای

ساده..... ۳۰

۱-۱-۱-۲) حد زنای محصن و

محصنه..... ۳۰

۳۱..... رجم

۱-۱-۱-۳ حد زنا با

۳۲..... محارم

۱-۱-۲ قوه ی قضائیه و پیشگیری از جرایم

۳۳..... جنسی

۱-۱-۲-۱ اقدامات پیشگیری قبل از وقوع جرایم

۳۴..... جنسی

۱-۱-۲-۲ اقدامات پیشگیری بعد از وقوع جرایم

۳۶..... جنسی

۱-۱-۲-۲-۱ پیشگیری از جرایم جنسی از طریق مجازات

حدود..... ۳۷

۱-۱-۲-۲-۱-۱ دلایل موافقت و مخالفت در مجازات سالب

حیات..... ۳۷

۱-۱-۲-۲-۱-۲ پیشگیری از جرایم جنسی از طریق مجازات

تعزیری..... ۳۹

۱-۱-۳ شرایط پیشگیری کیفری از جرایم

۴۲..... جنسی

۱-۲ نقش دین در پیشگیری کیفری از جرایم

۴۴..... جنسی

۱-۲-۱ شیوه های اسلام در پیشگیری از جرایم

۴۵..... جنسی

۱-۱-۲-۱ دین در کاهش جرایم

۴۷..... جنسی

۱-۲-۲ نقش حدود در پیشگیری از جرایم

۴۸..... جنسی

فصل دوم: راهکارهای پیشگیری غیر کیفری از جرایم

۵۲..... جنسی

۱-۲ پیشگیری غیر کیفری از جرایم جنسی از طریق (دین، اجتماعی، اخلاقی و

اقتصاد.....) ۵۲

۱-۱-۲ راهکارهای دین اسلام در پیشگیری

غیر کیفری..... ۵۴

۱-۲-۲ راهکارهای اجتماعی در پیشگیری

غیر کیفری..... ۵۷

۱-۲-۱ نقش نهاد

۵۸..... خانواده

۲-۱-۲-۱-۱) راهکارهای پیشگیری غیر کیفری در نهاد خانواده

..... ۵۹

۲-۲-۱-۲) نقش نهادهای

آموزشی..... ۶۱

۲-۲-۱-۳) نقش

فرهنگ..... ۶۲

۲-۳-۱-۲) نقش اخلاق در پیشگیری غیر

کیفری..... ۶۳

۲-۴-۱-۲) نقش اقتصاد در پیشگیری غیر کیفری

..... ۶۶

۲-۴-۱-۱) راهکارهای

اقتصادی..... ۶۷

۲-۲) دیدگاه های جرم شناسی، روان شناسی و نقش رسانه ها در پیشگیری از جرایم

جنسی..... ۶۹

۲-۲-۱) دیدگاه های جرم شناسی در پیشگیری از جرایم

جنسی..... ۷۰

۲-۲-۱-۱) عوامل

فردی..... ۷۲

۲-۲-۱-۲) عوامل

روانی..... ۷۲

۲-۲-۱-۳) عوامل

محیطی..... ۷۲

۲-۲-۱-۴) عوامل

اجتماعی..... ۷۲

۲-۲-۱-۵) نقش جرم شناسی

..... ۷۲

۲-۲-۱-۶) هدف از جرم

شناسی..... ۷۷

۲-۲-۱-۷) جایگاه جرم شناسی در حقوق

اسلامی..... ۷۹

۲-۲-۲) دیدگاه های روان شناسی در پیشگیری از جرایم

جنسی..... ۸۰

۲-۲-۱-۱) نظریه ی فروید درباره ی انحراف جنسی..... ۸۱

۲-۲-۲-۲) راهکارهای روان شناسی..... ۸۳

۲-۲-۳) نقش رسانه ها در پیشگیری از جرایم جنسی..... ۸۴

۲-۳-۱-۱) نقش رادیو..... ۸۶

۲-۳-۲-۲) نقش سینما و تلویزیون..... ۸۶

۲-۳-۳-۲) نقش مطبوعات..... ۸۷

۸۸	.....(۴-۳-۲-۲) نقش رسانه های جدید الکترونیک (ماهواره و اینترنت)
۸۹	.....(۱-۴-۳-۲-۲) نقش ماهواره
۹۰	.....(۲-۴-۳-۲-۲) نقش اینترنت (رایانه)
۹۲	..... نتیجه
۹۳	..... پیشنهادات
۹۶	..... منابع
۱۰۷	..... چکیده انگلیسی

مقدمه

الف) بیان مسأله:

انسان دارای دو بعد ملکوت و ناسوت است که مراتب این دو بعد شامل عقل، روح و غرائز و تمایلات می شود. شگفتی انسان در برخورداری از این دو بُعد متضاد است و هنرمندی انسان در ایجاد تعادل بین این ابعاد می باشد که با کنترل امیال و غرائز حاصل می گردد.

شهوت یکی از این غرائز است همانند غرایز دیگر، نه باید سرکوب گردد و نه آنکه بی هیچ محدودیتی پر و بال داده شود. در تاریخ ملل و مذاهب، راه حل هایی برای ساماندهی این غریزه سازنده و در عین حال مخرب اندیشیده شده است. یکی از این راه حل ها که با هدف تهذیب اخلاق و تحکیم مبانی خانوادگی است، پیروی از قواعد طبیعی تولید نسل است، زیرا جرایم جنسی، مخرب و عامل ویرانی خانواده ها و جوامع قلمداد می شود.

هدایت غریزه شهوت در کانال قواعد تکوین شده در اجتماع، امری ضروری و خروج از آن مسیر جرم جنسی تلقی می گردد.

برای رسیدن به یک جامعه مطلوب باید از وقوع جرایم به خصوص، جرایم جنسی پیشگیری کنیم. پیشگیری از جرایم جنسی اهمیت فوق العاده ای دارد و آن را باید از آرمان ها و اصول اساسی جامعه دانست. استفاده از سیاست کیفری هرچند متنوع و در راستای اجرای قواعد حقوق کیفری، بعد از وقوع جرم بوده است و توفیق چندانی در پیشگیری از جرایم جنسی نداشته است.

وحتی نسبت به مجرمینی که سابقه ی ارتکاب جرم جنسی داشته اند توفیق چندانی حاصل نشده است. ما باید علاوه بر سیاست کیفری برای پیشگیری از جرایم جنسی، سیاست غیر کیفری یا به عبارت دقیق تر پیشگیری قبل از ارتکاب جرایم جنسی داشته باشیم تا بتوانیم به جامعه ی مطلوب برسیم.

ب) سؤالات تحقیق:

الف- در نظام حقوقی اسلامی ایران چه سیاست کیفری برای پیشگیری از جرایم جنسی پیش بینی شده است؟

ب- در نظام حقوقی اسلامی ایران چه سیاست غیرکیفری برای پیشگیری از جرایم جنسی پیش بینی شده است؟

ج) فرضیات تحقیق:

الف- به نظر می رسد در نظام حقوقی اسلامی ایران سیاست کیفری برای پیشگیری از جرایم جنسی اعمال مجازات های حدود و تعزیرات برای مجرمین است.

ب- به نظر می رسد در نظام حقوقی اسلامی ایران سیاست غیرکیفری برای پیشگیری از جرایم جنسی بسیار زیاد باشد.

از جمله ی این راه ها آموزش خانواده در روابط زن و شوهری و آموزش آمیزش جنسی و تشویق جوانان برای ازدواج دائم و در صورت آماده نبودن شرایط ازدواج دائم، ازدواج موقت برای جوانان تا حدودی از جرایم جنسی پیشگیری می کند.

د) اهداف تحقیق و کاربرد آن:

هدف انتخاب این موضوع و تحقیق در مورد آن این است که سعی کنیم، جرایم جنسی قبل از اینکه به مرحله ی مجازات برسد از آن جلوگیری کنیم و اقدامات مناسب برای پیشگیری از جرایم جنسی به کار ببریم و با پیشگیری غیرکیفری، امکان وقوع جرایم جنسی را از راه غیرممکن الوقوع ساختن یا دشوار نمودن آن ، با مدیریت مناسب تحدید نماید.

کاربرد این تحقیق در دانشگاه ها، برای محققان، مراکز روان شناسی، دادگاه ها و غیره می باشد.

ه) مشکلات تحقیق:

مشکلات این تحقیق آن است که نمی توانیم آمار درست و دقیق از جرایم جنسی به دست آوریم چون جرایم جنسی بیشتر مربوط به مسائل خصوصی افراد جامعه است و همچنین جرایم جنسی بیشتر پنهانی هستند.

و) سابقه تحقیق:

یکی از خصوصیات این تحقیق بدیع بودن آن می باشد. زیرا با مراجعه به مرکز پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی این تحقیق راجع به این موضوع به دست نیامده و در گذشته موضوعی تحت عنوان پیشگیری از جرایم جنسی مطرح نشده است.

ل) روش تحقیق:

اساساً روش کتابخانه ای بوده و فیش برداری و مطالعه منابع گوناگون فقهی، قانونی، حقوقی و جزائی و مطالعه ی مقاله ها و استفاده از اینترنت برای به روزرسانی اطلاعات، روش گردآوری اطلاعات حاضر می باشد.

ی) چارچوب طرح پایان نامه:

پایان نامه بر اساس یک کلیات و دو فصل تنظیم شده است. کلیات در مورد بررسی و شناخت جرایم جنسی و عناصر تشکیل دهنده ی آن است. فصل اول در مورد راهکارهای پیشگیری کیفری از جرایم جنسی. فصل دوم در مورد راهکارهای پیشگیری غیرکیفری از جرایم جنسی.

پیش گفتار

بحث در مورد جرایم جنسی از اهمیت مضاعفی برخوردار است. از آن رو که با مبحث مهم دخالت حاکمیت در حوزه ی رفتار خصوصی افراد ارتباط دارد. در حقیقت به دلیل اینکه بسیاری از جرایم جنسی به طور پنهانی انجام می گیرد، تلاش برای کشف و اثبات آنها با کنکاش و جستجو در امور شهروندان ارتباط پیدا می کند. شهروندان معمولاً مایل نیستند حاکمیت، در حوزه ی شخصی و پنهانی آنها دخالت کند، گرچه جرایم جنسی در هر جامعه ای معنای نسبی داشته و وابسته به طرز تلقی از ارزش ها است و با این معنا چه بسا عملی در جامعه ای جرم جنسی تلقی می شود و در جامعه ای دیگر همان عمل جرم جنسی تلقی نمی گردد. جرم در لغت به

معنای گناه و بزه است^۱ و جرم از دیدگاه فقها «مخالفت با اوامر و نواهی کتاب و سنت یا ارتکاب عملی که به تباهی فرد یا جامعه بیانجامد»^۲. جرم از دیدگاه جرم شناسان «یعنی علی که به علت‌های وقوع بزه و درمان اعمال مجرمانه می پردازد، جرم علی الاصول به کلیه ی اعمال ضد اجتماعی یا تنش هایی که جامعه را دستخوش آسیب می کند، خواه موجب آنها علت‌های روانی باشد یا اجتماعی، اطلاق می گردد»^۳. و بر طبق قانون مجازات اسلامی ماده ی ۲ می گوید: «هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می شود».

کلیات :

فصل اول: بررسی و شناخت جرایم جنسی و عناصر تشکیل دهنده آن

برای محدود کردن جرایم جنسی در کشور ما مجازات حد را در نظر گرفته اند. حدود جمع حد است. حد در لغت به معنی حایل میان دو چیز^۴ و بر طبق ماده ی ۱۳ قانون مجازات اسلامی می گوید: «حد، به مجازاتی گفته می شود که نوع و میزان و کیفیت آن در شرع تعیین شده است». و این مجازات برای مرتکبان جرایم جنسی، زنا لواط مساحقه و قوادی تعیین گردیده است. و مهمترین هدف مقنن حفظ و حراست جامعه از طریق ایجاد ارعاب فردی و همگانی است. که ما اعمال کیفر حدود، درباره ی مجرمان جنسی که با نوعی شدت عمل و سختگیری شارع همراه می باشد و اجرای آنها باعث عبرت مجرم و سایر کسانی می شود که آمادگی ارتکاب جنسی را دارند و بسیاری از جرایم جنسی دیگر که مستوجب تعزیر است، که در کتاب قانون مجازات اسلامی در بخش تعزیرات و مجازات های بازدارنده آمده است، تعزیرات جمع تعزیر و در کتابهای لغت به

۱ محمد، معین، ۱۳۸۰، فرهنگ فارسی، یک جلدی، نشر سرایش، ص ۳۴۶.

۲ رضا، نوربها، ۱۳۷۸، زمینه ی حقوق جزای عمومی، تهران، نشر داد آفرین، چاپ سوم، ص ۱۴۹.

۳ رضا، نوربها، همان، ص ۱۵۲.

۴ محمد، معین، فرهنگ فارسی، پیشین، ص ۳۸۱.

معنی تعظیم و توقیر و به مفهوم تأدیبات آمده است^۲ و بر طبق ماده ی ۱۶ قانون مجازات اسلامی می گوید: «تعزیر، تأدیبات و یا عقوبتی است که نوع و مقدار آن در شرع تعیین نشده و به نظر حاکم واگذار شده است از قبیل حبس جزای نقدی و شلاق که میزان شلاق بایستی از مقدار حد کمتر باشد». و در مجازات های بازدارنده، بازدارندگی وصف هر نوع مجازاتی است و به مجازات خاصی تعلق ندارد.^۳ بر طبق ماده ی ۱۷ قانون مجازات اسلامی می گوید: «مجازات بازدارنده، تأدیبات یا عقوبتی است که از طرف حکومت به منظور حفظ نظم و مراعات مصلحت اجتماع در قبال تخلف از مقررات و نظامات حکومتی تعیین می گردد از قبیل حبس، جزای نقدی، تعطیل محل کسب، لغو پروانه و محرومیت از حقوق اجتماعی و اقامت در نقطه یا نقاط معین و منع از اقامت در نقطه یا نقاط معین و مانند آن». در واقع جرایم جنسی که مستوجب تعزیر هستند شمار آنها خیلی بیشتر از جرایم جنسی هستند که مستوجب حد است.

جرایم دارای دو جنبه هست که در قانون آیین دادرسی کیفری آمده است. طبق ماده ی ۲ ق.آ.د.ک.

می گوید: «کلیه ی جرایم دارای جنبه ی الهی است و به شرح ذیل تقسیم می گردد:

اول- جرایمی که مجازات آن در شرع معین شده مانند موارد حدود و تعزیرات شرعی.

دوم- جرایمی که تعدی به حقوق جامعه و محل نظم همگانی می باشد.

سوم- جرایمی که تعدی به حقوق شخص یا اشخاص معین حقیقی یا حقوقی است.

تبصره ۱- تعزیرات شرعی عبارت است از مجازاتی که در شرع مقدس اسلام برای ارتکاب فعل حرام یا ترک واجب بدون تعیین نوع و مقدار مجازات، مقرر گردیده و ترتیب آن به شرح مندرج و قانون مجازات اسلامی می باشد.

تبصره ۲- جرمی که دارای دو جنبه باشد می تواند موجب دو ادعا شود:

الف- ادعای عمومی برای حفظ حدود الهی و حقوق و نظم عمومی.

ب- ادعای خصوصی برای مطالبه ی حق از قبیل قصاص و قذف یا ضرر و زیان اشخاص حقیقی و حقوقی.

برای آنکه رفتار انسان جرم تلقی شود وجود سه عنصر لازم است.^۴

^۲ محمد، معین، فرهنگ فارسی، همان، ص ۲۶۸.

^۳ محمد علی، اردبیلی، ۱۳۸۵، حقوق جزای عمومی، نشر میزان، جلد دوم، چاپ دوازدهم، ص ۱۵۱.

^۴ عباس، عنصری فرد، ۱۳۸۳، جریحه دار کردن عفت عمومی، نشر آریان، چاپ اول، ص ۴۵

عنصر اول- عنصر قانونی، یعنی وصف مجرمانه باید تعیین قانون باشد.

عنصر دوم- عنصر مادی، شامل تحقق عملیات خارجی حاکی از رفتار مجرمانه، این عناصر جنبه عمومی دارد و وجود آنها در کلیه جرایم الزامی است لیکن در هر جرمی علاوه بر عناصر عمومی، عناصر و شرایط اختصاصی هم وجود دارند که موجب تمایز و تشخیص جرایم از یکدیگر می شوند بنابراین در بررسی هر جرمی علاوه بر بیان عناصر عمومی مربوط به آن جرم عناصر، شرایط و اوصاف اختصاصی آن نیز باید مورد توجه قرار گیرد.^۸

عنصر سوم- عنصر معنوی، بدین معنی که رفتار مجرمانه باید همراه با قصد مجرمانه یا تقصیر جزایی باشد.^۹

۱-۱) زنا

زنا از نظر لغوی عبارت است از جفت گردیدن مردوزن به طور نامشروع^{۱۰} و زنا از نظر فقهی عبارت است: «نخست در حدزنا، و آن داخل کردن بالغ عاقل است، اندازه‌ی سرآلت در فرج زنی که حرام است بدون ملکیت و شبهه در حالی که عالم و مختار باشد. پس اگر با مادر، یا زن محصنه ازدواج کند به گمان آنکه حلال است هیچ حدی برای او نیست و صرف عقد کردن کافی نیست»^{۱۱}. اصولاً هر جرمی خصوصیات اختصاصی خاص خود را دارد و آن عبارت از رفتاری است که انجام دادن یا ترک آن با قید مجازات معین در قانون می باشد. جرم زنا از این قاعده مستثنا نیست، اما زمانی که جرمی مانند زنا با سایر جرایم واقع می شود دستگاه قضایی که موضوع را تعقیب می کند برای تشخیص میزان مسئولیت جزایی یا بی گناهی مرتکب آن لزوماً باید با توجه به متن قانونی آن جرم که متضمن سایر شرایط و عناصر تشکیل دهنده‌ی آن، اعم از عنصر روانی جرم می باشد نحوه ارتکاب جرم را که کاشف از قصد و نیت مجرمانه و یا ناشی از خبط و خطای مرتکب آن است احراز نماید و با صدور حکم مقتضی درباره‌ی گناه کاری یا بی گناهی متهم به ارتکاب

^۱ ایرج، گلدوزیان، ۱۳۸۰، حقوق جزای اختصاصی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ هشتم، ص ۲۰.

^۲ عباس عنصری فرد، پیشین، ص ۵۶.

^۳ محمد، معین، فرهنگ فارسی، پیشین، ص ۵۳۶.

^۴ محقق حلی، ابوالقاسم نجم الدین جعفرین حسن، ۱۳۶۸، شرایع الاسلام، ترجمه ابوالقاسم بن احمد یزدی و به کوشش محمدتقی دانش پژوه، جلد چهارم، تهران، دانشگاه تهران، چاپ چهارم، ص ۲۶.

جرم زمینه اجرای عدالت کیفری و سایر اهداف حقوق کیفری را در جامعه فراهم نماید، براین مبنا جرم زنا نیز مانند سایر جرایم از سه عنصر قانونی، مادی و روانی تشکیل می شود.^{۱۲}

تعریف زنا در ماده ی ۶۳ و ۶۴ قانون مجازات اسلامی گوید: « زنا عبارت است از جماع مرد با زنی که بر او ذاتاً حرام است گرچه در دبر باشد، در غیر موارد وطی به شبهه» «در واقع زنا در صورتی موجب حد زنا می گردد که زانی(مردزناکار) و زانیه(زن زناکار) بالغ و عاقل و مختار و به حکم و موضوع آن نیز آگاه باشد».

جماع به معنای اجتماع و نزدیک شدن مرد و زن برای آمیزش به منظور ارضای تمایلات جنسی است. در اینجا وطی نیز به معنی جماع و ادخال آلت تناسلی مرد در دُبر یا قُبُل زن است، کلمه ی وطی غالباً برای انجام عمل فیزیکی آمیزش مرد با زن در حالتی که مرد خود را مجاز به مقاربت تصور می کند استعمال می شود النهایه بعداً معلوم می شود که تصور مرد درست نبوده است. و در تحقق جرایم جنسی رضایت را دخالت نداده اند، به این معنا که رضایت طرفین در رابطه ی جنسی و از بین بردن وصف مجرمانه ی عمل تأثیر ندارد.^{۱۳}

۱-۲) لواط و تفخیز

هم جنس بازی مردان به نام لواط که مشتق از عمل قوم لوط علیه السلام است که در بین پیروان آن حضرت شایع بود و علی رغم پند و اندرز و دستورات مؤکد حضرت لوط مبنی بر ممنوعیت لواط و زیان های ناشی از عمل شنیع، چون آن قوم حاضر به پذیرش دستورات آن حضرت نشدند مورد قهر الهی قرار گرفته و شهر و دیار آنان بر اثر بارش گوگرد و آتش با جمیع سکنه ی آن از بین رفت.^{۱۴}

لواط از نظر لغوی به معنی شاهدبازی است^{۱۵} و از نظر فقهی لواط عبارت است از: «نزدیکی کردن دو مذکر، چه دخول بشود چه نشود»^{۱۶}. تفخیز از نظر لغوی هم جنس بازی مردان که دخول در آن نباشد^{۱۷}.

^۱ محمد صالح، ولیدی، ۱۳۸۰، حقوق جزای اختصاصی، تهران، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، ص ۹۵.

^۲ محمد صالح، ولیدی، همان، ص ۹۵.

^۳ عباس شوشتری (مهرین)، استاد دانشگاه مسیورو پنجاب، ۱۳۵۹، فرهنگ کامل لغات قرآن، انتشارات گنجینه، چاپ چهارم، ص ۴۵۱

^۱ محمد، معین، فرهنگ فارسی، پیشین، ص ۸۸۸.

^۲ محمد بن حسن، عاملی، ۱۳۵۳، وسائل الشیعه، از ابواب النکاح المحرم، تهران، مکتب الاسلامیه، جلد چهارم، چاپ پنجم، ص ۳۴۰.

و از نظر فقهی عبارت است از: « اگر داخل کردن نباشد مانند مالیدن ران ها به یکدیگر یا گذاردن آلت میان دو لامیه، حد آن صدتازیانه است»^{۱۸}.

بنا به تعریف از نظر فقهی چنانچه عمل لواط از راه دخول انسان مذکر با همجنس خود صورت گرفته باشد آن را لواط گویند، ولی هرگاه کسب لذت شهوانی از طریق مالیدن و تماس آلت تناسلی مرد با ران ها و کفل فرد ذکور دیگر حاصل شده باشد آن را تفخیز گویند.^{۱۹}

ماده ی ۱۰۸ قانون مجازات اسلامی می گوید: «لواط وطی انسان مذکر است چه به صورت دخول باشد یا تفخیز».

۳-۱) مساحقه

در تعریف سحق آمده: «ألذی هو وطء المرأت مثلها»^{۲۰} و طی زن با زن دیگر است. چون عامل و معمول هر دو زن هستند، این عمل را نسبت به طرفین، مساحقه گویند.^{۲۱} برای تحقق هر جرمی وجود سه رکن قانونی، مادی و معنوی ضروری است و به طور استثنایی در جرایم مادی صرف^{۲۲} و جرایم علیه تمامیت جسمانی که به صورت «خطئی»^{۲۳} تحقق می پذیرد، رکن معنوی وجود ندارد، مساحقه عبارت است از هم آغوش شدن دو زن به منظور کسب و ارضای لذت شهوانی از طریق برقراری تماس با یکدیگر با اندام تناسلی است.^{۲۴} مساحقه همانند جرایم عمومی دیگر، نیاز به سه رکن فوق الذکر دارد که مورد بررسی قرار می گیرد:

اصل قانونی بودن ایجاب می نماید به جرم بودن فعل یا ترک فعل در قانون تصریح شود. تا بتوان برای ارتکاب آن جرایم، شخص را تحت پیگرد قرار داد.

دین مبین اسلام در دورانی که اثری از اصل قانونی بودن جرایم در جوامع بشری به چشم نمی خورد، به طور صریح بر لزوم این اصل تأکید نموده است.

^۳ محمد، معین، فرهنگ فارسی، پیشین، ص ۳۴۱.

^۴ محمد بن حسن، عاملی، وسائل الشیعه، پیشین، ص ۳۴۲.

^۵ آیت الله محمد، محمدی گیلانی، ۱۳۶۱، حقوق کیفری در اسلام، انتشارات المهدی، جلد اول، چاپ دوم، ص ۱۱۶.

^۶ محمد حسن، نجفی، ۱۹۸۱م، جواهر کلام، انتشارات بیروت، چاپ هفتم، جلد ۴۱، ص ۵۲۱.

^۷ محمد حسن، نجفی، جواهر کلام، همان، ص ۵۲۱.

^۸ حسین، میر محمد صادقی، ۱۳۷۸، جرایم علیه اموال و مالکیت نشر میزان، چاپ پنجم، ص ۳۷۴.

^۹ محمد صالح، ولیدی، پیشین، ص ۱۷۱.

^۱ محمد صالح، ولیدی، همان، ص ۱۵۴.

ماده ی ۱۲۷ ق.م.ا. می گوید: «مساحقه هم جنس بازی زنان است با اندام تناسلی».

۴-۱) قوادی

یکی دیگر از جرایم موجب حد در نظام حقوقی اسلام، جرم قیادت و قوادی است. که قانونگذار سال ۱۳۷۰ در ماده ی ۱۳۵ قانون مجازات اسلامی، به جای قیادت، قوادی را تعریف کرده است. قیادت در لغت به معنی جاکشی^{۲۵} و دلالی محبت^{۲۶} است. قیادت از نظر فقهی «قیادت یعنی قرمساقی، پس آن جمع کردن میان مردان و زنان است از برای زنا، یا میان مردان و مردانست از برای لواط کردن»^{۲۷}. در واقع قیادت همان قوادی است.

قواد به کسی گفته می شود که موجبات ارتکاب جرم قیادت را فراهم می کند و عامه به قواد، «قرمساق»^{۲۸} هم می گویند. قیادت عبارت است از واسطه گری و جمع کردن دو نفر یا بیشتر اعم از اناث و ذکور (زنان و مردان) برای انجام اعمال منافی عفت و اخلاق عمومی، اعم از زنا یا لواط^{۲۹} است.

جرم قوادی شامل سه عنصر قانونی، مادی و روانی است.

قانون مجازات اسلامی ماده ی ۱۳۵ می گوید: «قوادی عبارت است از جمع و مرتبط کردن دو نفر یا بیشتر برای زنا یا لواط».

---

^۲ محمد، معین، پیشین، ص ۷۷۳

^۳ محمد، معین، همان، ص ۷۷۳

^۴ جعفر بن حسن، محقق حلی، شرایع الاسلام، پیشین، ص ۱۸۴۶.

^۵ محمد صالح، ولیدی، پیشین، ص ۱۶۴.

^۱ محمد صالح، ولیدی، همان، ص ۱۶۶.

فصل دوم: اعمال ضد عفت و اخلاق عمومی در رابطه با جرایم جنسی

صرف نظر از برخی دیدگاه های روان شناسان در مورد اینکه جرایم جنسی می تواند ناشی از اختلالات روانی باشد.^{۳۰} در کلیه ی اجتماعات بشری اعم از ابتدایی و در حال رشد و پیشرفته ، ارضای تمایلات جنسی بین دو نفر جنس مخالف فقط در محدوده ی شرایط و رعایت آداب و رسوم ناشی از طرز تلقی اکثریت افراد جامعه مجاز و قابل قبول می باشد و در مجموع در اکثر اجتماعات ایجاد روابط بین یک زن و یک مرد، بدون رعایت موازین اخلاقی و عُرف و عادت رایج، مجاز و قابل قبول نمی باشد.

عفت در لغت به معنی لغوی (پاکدامنی)^{۳۱} و پرهیزکاری و خودداری از عمل زشت و حرام است، و اکثریت مردم علاقه به صیانت آن دارند. معمولاً این مرتبه و حدود مرز زاینده ی معتقدات اخلاقی و مذهبی و فرهنگی افراد هر جامعه ای می باشد. پس مفهوم عفت امری اعتباری است و آن عبارت است از حد و مرز اخلاقی که رعایت آن از نظر اکثریت افراد ملت ضروری است. عمل منافی عفت عبارت از یک سری انجام کارها یا اعمالی که از نظر اکثریت افراد یک ملت با اصول اخلاقی

^۱ محمدحسین، فرجاد، ۱۳۶۹، روان شناسی و جامعه شناسی جنایی، تهران، نشر راه، چاپ اول، ص ۲۶۱.

^۲ محمد، معین، پیشین، ص ۶۸۳.